NECESSARY TO STUDENTS

BY

RASTAMJI HORMASJI MISTRI

Agiari Row, Bahercot.

Bombay:

PRINTED AT THE RIPON PRINTING PRESS.

1885

Price One Anna.

Parts of a Building

અગાસી=Terrace, (ટૅરૅસ).

અડગરો=Bolt,(બોલ્ટ).

ઈંટ=Brick, (બ્રીક).

ઉંબર=Threshold, (થ્રેશહોલ્ડ).

ઓટલો=Verandah, (વરેન્ડા).

કઠેરો=Balustrade, (બેલસ્ટ્રેડ).

કમાડ=Door, (ડૉર).

કુવો=well, (વેલ).

મણીઆરૂં=Hinge, (હીન્જ).

ચોક=Square, (સ્કુવેર).

છજ્જું=Eaves, (ઇવ્ઝ).

છાપરૂં=Roof, (રૂફ).

થંભ=Pillar, (પીલર)

દાદર=Ladder, (લૅડર).

દીવાનખાનું=Hall, (હૉલ).

દીવાલ=Wall, (વૉલ).

બારી=Window, (વીન્ડો).

ભારવટીયું=Beam, (બીમ).

ભોંયતળીયું=Ground floor, (ગ્રાઉન્ડ ફ્લૉર).

મજલો=Story, (સ્ટૉરી).

મોરી=Gutter, (ગટર).

મેહરાબ=Arch, (આર્ચ).

સંડાસ=Jakes, (જેક્સ).

સાંકલ=Chain, (ચેન).
સિલીંગ=Ceiling (સિલીંગ)
હમામખાનું=Bathroom (બાથરૂમ)
હોજ=Cistern (સીસતર્ન)

Articles of Dress.

ઇજાર=Trousers, (ત્રાઉઝરસ).
કન્ઠ=Tie, (તાઇ).
ખમીસ=Shirt, (શર્ટ).
ચડ્ગીયો=Petti coat, (પેતી કોત).
ચોલી=Bodice, (બોદીસ).
ચંપલ=Sandal, (સનડલ).
જભ્ભુ=Frock, (ફ્રૉક).
જામો=Robe, (રોબ).
તોપી=Cap, (કૅપ).
દગલો=Coat, (કોટ).
પાતલુન=Pantaloons, (પૅનતેલુન્સ).
પીછોડી=Scarf, (સ્કાર્ફ).
બદીઆન=Jacket, (જૅકૅત).
બોરીયું=Button, (બતન).
બાંહે=Sleeve, (સ્લીવ).
મોજા=Stockings. (સ્તૉકીંગસ).

Fruits & Vegetables.

અખરૂટ=Walnut, (ર્વૉલનટ).
અંગુર=Grape, (ગ્રેપ).
અનનાસ=Pine apple, (પાઇન ઍપલ).

Errata શુદ્ધિ પત્ર

Page	Correct (શુદ્ધ)	Incorrect (અશુદ્ધ)
5	Plantain	Plaintain
6	Sugarcane શુગરકેન	Sugarcandy શુગરકૅન્ડી
10	Son-in-law સન-ઇન-લૉ	Brother-in-law બ્રધર-ઇન-લૉ
12	Deer	Dear

અંજીર=Fig, (ફીગ).
આદુ=Ginger, (જીંનજર).
આમલી=Tamarind, (તૅમેરીન્ડ).
કાકડી=Cucumber, (ક્યુકમબર).
કાજુ=Cashew-nut, (કૅશ્યુ-નટ).
કાંદા=Onion, (અનીઅન).
કેળું=Plaintain, (પ્લેનતેન).
કોથમીર=Coriander Plant, (કોરીઍન્ડર પ્લૅન્ટ).
કોપરૂં=Cocoanut, (કોકોનટ).
કોબી=Cabbage, (કૅબેજ).
ગાજર=Carrot, (કૅરત).
ગોલાબી જાંબુ=Rose-apple, (રોઝ-ઍપલ).
ચાહ=Green Tea, (ગ્રીન તી).
જમરૂખ=Guava, (ગુઆવા).
દરાખ=Raisin, (રેઝીન).
દાદમ=Pomegranate, (પોમગ્રેનેટ).
દોધી=Gourd, (ગુર્ડ).
પપેનસ=Pompelmoose, (પોમપેલમુસ).
પસતાં=Pistachio, (પીસતાકીઓ).
ફુદનો=Mint, (મીન્ટ).
બદામ=Almond, (આમન).
ભીંડા=Lady finger, (લેડી ફીંગર).
મરચું=Chili, (ચીલી).
મુલો=Radish, (રૅદીશ).

રતાળુ કંદ=Yam, (યામ).
લસણ=Garlic, (ગાર્લીક).
લીંબુ=Lemon, (લેમન).
વેંગણું=Brinjal, (બ્રીંન્જલ).
શકરકંદ=Sweet Potato, (સ્વીત પોતેતો).
સફરજન=Apple, (ઍપલ).
સલગમ=Turnip, (તર્નીપ).
સેરડી=Sugarcandy, (શુગરકૅન્ડી).

Household Furniture

આરસી=Looking Glass, (લુંકીગ ગ્લાસ).
કડાઇ=Pan, (પૅન).
કડછી=Ladle, (લૅડલ).
કબાટ=Cupboard, (કપ્બૉર્ડ).
કરશીયો=Goblet, (ગૉબલેત).
કોચ=Sofa, (સોફા)
ખલ=Mortar, (મૉર્તર).
ખુંટી=Peg, (પેગ).
ખુરસી=Chair, (ચૅર).
ગલણી=Funnel, (ફનેલ)
ઘડીઆલ=Clock (ક્લૉક).
ચાલણી=Sieve, (સીવ).
ઝુંમર=Chandelier, (શેનડેલીઅર).
થુંક=Spittoon, (સ્પીતુન).

તીજોરી=Safe, (સેફ).
તખ્ત=Table, (તબ્લ).
દીવી=Lamp Stand, (લમ્પ સ્તૅન્ડ).
ધુપદાની=Censer, (સેનસર).
પલંગ=Bedstead, (બૅડસ્તૅડ).
પાલણું=Cradle, (ક્રેડલ).
પેતી=Chest, (ચેસ્ત).
પ્યાલું=Cup, (કપ).
બટો=Pestle, (પેસલ).
બાલદી=Bucket, (બકેત).
બાકડીયું=Bug-holder, (બગ-હોલડર)
રકાબી=Saucer, (સૉસર).
વાલસટ=Wallshade, (વૉલશેડ).
વાસણ=Utensils, (યુટેન્સીલસ).
વેલણું=Roller, (રોલર).
સાવરણી=Broom, (બ્રુમ).
સીકું=Sling, (સ્લીન્ગ).
સુપડી=Desk, (ડેસ્ક).
સુપડું=Winnowingfan, (વીનોઇન્ગફૅન).

Seasons of the Year

ઉનાલો=Summer, (સમર).
પાનખર રૂતુ=Autumn, (ઑતમ).
વસંત રૂતુ=Spring, (સ્પ્રીન્ગ).
શીયાલો=Winter, (વીન્તર).

Chief Colours

કાબરૂં=Gray, (ગ્રે).
કાળું=Black, (બ્લૅક).
પીળું=Yellow, (યલો)
બ્લુ=Blue, (બ્લ્યૂ).
ભુરૂં=Brown, (બ્રાઊન).
લાલ=Red, (રેડ).
લીલું=Green, (ગ્રીન).
સફેદ=White, (હ્વાઈટ)

Chief Metals

કલઈ=Tin, (તીન).
કાસું=Bellmetal, (બેલમેતલ).
કોપરખરાસ=German silver, (જર્મન સીલવર).
જસત=Zinc, (ઝીન્ક).
ત્રાંબુ=Copper, (કૉપર).
પીતલ=Brass, (બ્રાસ).
પોલાદ=Steel, (સ્તીલ).
રૂપું=Silver, (સીલવર).
લાખંડ=Iron, (આયરન).
સીસું=Lead, (લેડ)
સુનું=Gold, (ગોલ્ડ).

Bodily Parts

આંખ=Eye (આઈ).
આંગળું=Finger (ફીન્ગર)
કમર=Waist (વેસ્ત)

કલેજું=Liver (લીવર)
કાન=Ear (ઇઅર)
ખાંધ=Shoulder (શોલ્ડર)
ગરદન=Neck (નેક)
ગળું=Throat (થ્રોત)
ઘુંટણ=Knee (ની)
છાતી=Bosom (બુઝમ)
જીભ=Tongue (તન્ગ)
દાઢી=Beard (બીઅર્ડ)
દાંત=Teeth (તીથ)
ડુંટી=Navel (નેવલ)
નખ=Nail (નેલ)
નસકોરૂં=Nostril (નૉસ્ત્રીલ)
નાખ=Nose (નોઝ)
પગ=Foot (ફુટ)
પીઠ=Back (બૅક)
પેટ=Belly (બેલી)
બાલ=Hair (હેર)
બીલસ=Span (સ્પાન)
ભેજું=Brain (બ્રેન)
માથું=Head (હેડ)
મુછ=Moustaches (મુશતેચીઝ)
મુઠી=Fist (ફીસ્ત)
હાથ=Hand (હૅન્ડ)
હાથેલી=Palm (પામ)
હોઠ=Lip (લિપ)

Relationship

કાકા
મામા
ફુવા
માસા } =Uncle (અનકલ)

જમાઈ=Brother-in-law (બ્રધર-ઇન-લૉ)

નણંદ=Husband's sister (હસબન્ડસ સીસતર)

પીત્રાઈ
મસીઆઈ
ફુઈઆઈ
મોળાઈ } =ભાઈ તથા બેહનઃCousin, (કઝન)

પૌત્ર=Grandson (ગ્રાન્ડસન)

બપાઈ=Grand mother (ગ્રાન્ડમધર)

બપાવા=Grand father (ગ્રાન્ડફાધર)

બાપ=Father (ફાધર)

બેન=Sister (સીસતર)

ભાઈ=Brother (બ્રધર)

ભાણેજી=Niece (નીસ)

ભાણેજ=Nephew (નેફ્યુ)

મા=Mother (મધર)

વર=Husband (હસબન્ડ)

સસરો=Father-in-law (ફાધર ઇન-લૉ)

સાળો
બનેવી } =Brother-in-law (બ્રધર-ઇન-લૉ)

સાસુ=Mother-in-law (મધર-ઇન-લૉ)

Animals &c

ઊંટ=Camel (કૅમલ)
ઊંદર=Mouse (માઉસ)
કબુતર=Dove (ડવ)
કરોળીઓ=Spider (સ્પાઇડર)
કાગડો=Crow (ક્રો)
કીડી=Ant (ઍન્ત)
કુતરો=Dog (ડૉગ)
ખચ્ચર=Mule (મ્યુલ)
ગધેડું=Ass (ઍસ)
ગાય=Cow (કાઉ)
ગીધ=Vulture (વલચર)
ગરૂડ=Eagle (ઇગલ)
ઘુવડ=Owl (આઉલ)
ઘોડો=Horse (હૉર્સ)
ચકલી=Sparrow (સ્પૅરો)
ચાંચડ=Flea (ફ્લી)
ચોણુ=Mole (મોલ)
જળો=Leech (લીચ)
ડુક્કર=Pig (પીગ)
દેડકો=Frog (ફ્રૉગ)
નોળીઓ=Weasel (ઉવીઝલ)
પતંગીયું=Butterfly (બટરફ્લાઇ)
પોપટ=Parrot (પૅરટ)

બકરી=Goat (ગોત)
બતક=Duck (ડક)
બીલાડી=Cat (કૅત)
બુલબુલ=Nightingale (નાઇતી-ગેલ)
ભેંસ=Buffalo (બફેલો)
મરઘી=Hen (હેન)
મરઘો=Cock (કાક)
માંકડ=Bug(બગ)
માંખ=Fly (ફ્લાઇ)
મેઢું=Sheep (શીપ)
રીંછ=Bear (બેર)
લોકડી=Fox (ફાકસ)
વરૂ=Wolf (ઉલ્ફ)
વાઘ=Tiger (તાઇગર)
સસલું=Rabbit (રૅબીત)
સાંપ=Serpent (સરપન્ટ)
સીંહ=Lion (લાયન)
હરણ=Dear (ડીયર)
હાથી=Elephant (એલીફન્ટ)

Drugs &c

અકલગરો=Pellitory (પેલીતરી)
અજમો=Parsley seed (પાર્સલી સીડ)
એલચી=Cardamom (કારદેમમ)
એલીયો=Aloes (એલોઝ)

કસ્તુરી=Musk (મસ્ક)
કાથો=Catechu (કૅતેચ્યું)
કેસર=Saffron (સૅફ્રન)
કોકમ=Mangosteen (મેંગોસ્તીન)
ખસખસ=Poppy seed (પૉપી સીડ)
જાવંત્રી=Mace (મેસ)
જીરૂં=Cumin seed (કમીન સીડ)
તજ=Cinnamon (શીનામન)
તલ=Jingelly seed (જીનજેલી સીડ)
ધાણા=Coriander seed (કોરીઆનદર સીડ)
પીપલીમુળ=Pepper root (પેપર રૂટ)
મોરથુથુ=Copperas (કૅાપરએઝ)
રાઈ=Mustard (મસતર્ડ)
રેવંચી=Rhubarb (રૂબાર્બ)
વલાતી મીઠું=Epsom salt (ઍપસમ સૉલ્ટ)
સાબુચોખા=Sago (સેગો)
સાલમમિશ્રી=Salep (સેલેપ)
સાલસ=Sarsaparilla (સારસાપેરીલા)
સુંઠ=Dry ginger (ડ્રાઇ જીંજર)
સુનામખી=Senna (સેના)
સુવા=Caraway (કેરાવે)
હલદ=Turmeric (તર્મેરીક)
હીંગ=Assafœtida (એસેફ્રુતીદા)

Grains

કણકી=Granule of rice (ગ્રૅન્યુલ ઓફ્ રાઇસ)
ઘઉં=Wheat (ફ્વીત)
ચણા=Grams (ગ્રામસ)
ચોખા=Rice (રાઇસ)
જવ=Barley (બાર્લી)
દાલ=Pulse (પલ્સ)
બાજરી=Millet (મીલેત)
મસુર=Lentil (લેન્તીલ)
મકાઇ=Maize (મેઝ)
વટાણાં=Pease (પીસ)

Human Food&Luxuries

આઇસ=Ice (આઇસ)
આથણું=Pickle (પીકલ)
ઇંડા=Eggs (એગ્સ)
ઇંડાનો પોરો=Omelet (ઑમીલેત)
કરી=Curry (કરી)
કેક=Cake (કેક)
કસતર=Custard (કસ્તર્ડ)
ખીચડી= Hotchpotch (હોચપોચ)
ખીમો=Mince (મીન્સ)
ગોળ=Treacle (ટ્રીકલ)
ગોસત=Mutton (મટન)

ચાહ=Tea (ટી)
છમનો=Pomphlet (પોમફ્લેત)
જેલી=Jelly (જેલી)
દહીં=Curd (કર્ડ)
દાલ=Pulse (પલ્સ)
દુધ=Milk (મીલ્ક)
ધાન=Rice (રાઇસ)
પનીર=Cheese (ચીઝ)
પાંઊ=Bread (બ્રેડ)
પાણી=Water (ઉવૉતર)
બીસ્કીત=Biscuit (બીસકીત)
બોઇ=Mullet (મલેત)
મલાઇ=Cream (ક્રીમ)
માખણ=Butter (બતર)
માછલી=Fish (ફીશ)
મુરબ્બો=Preserve (પ્રીઝર્વ)
રોટલી=Bread (બ્રેડ)
સમુસો=Pie (પાઇ)
સોડાવાતર=Sodawater (સોડાઉવૉતર)
શરબત=Sherbet (શેરબત)

Principal Stones

અકીક=Cornelian (કોર્નીલીઅન)
આરસપાહણ=Marble (માર્બલ)

કેરબો=Amber (એમ્બર)
ગોમેદ=Agate (અગેત)
પરવાળુ=Coral (કોરલ)
પોખરાજ=Topaz (તોપૅઝ)
બીલોઆન=Faceted Diamond (ફેસેતેડ ડાએમન્ડ)
માણેક=Ruby, (રૂબી)
મોતી=Pearl, (પર્લ),
લાલ=Ruby, (રૂબી)
લીલમ=Emerald, (એમેરાલ્ડ).
હીરાકણી=Small diamond, (સ્મોલ ડાએમન્ડ)
હીરો=Diamond, (ડાએમન્ડ)

Bodily Diseases

અધામણું=Looseness of bowels, (લુસનેસ ઓફ બાઉવેલ્સ)
અછબડા=Chickenpox, (ચીકન પોકસ).
અડગરી=Hiccup, (હીકકપ).
અળાઇ=Prickly heat, (પ્રીકલીહીત).
અમ્લપીત=Heart burn, (હાર્ત બર્ન).
આંજણી=Stye, (સ્તાઇ).
આંતણું=Corn, (કોર્ન).
ઓકારી=Vomit, (વૉમીત).
કફ=Phlegm, (ફ્લેગમ)
કમલો=Jaundice, (જૉનદીસ)

કોઢ=Leprosy, (લેપ્રસી).
ખઇ=Consumption, (કનઝમ્પશન).
ગોવરૂં=Measles, (મીઝલ્સ)
ચાંદી=Venereal disease, (વેનીરીઅલ ડીઝીઝ).
ચુંકો=Colic, (કૉલીક).
જલંદર=Dropsy, (ડ્રૉપ્સી).
ટોસો=Cough, (કફ).
તાવ=Fever, (ફીવર).
દરાજ=Ringworm, (રીન્ગવર્મ).
ધાત=Spermatorrhœa, (સ્પર્મેતોરીઆ).
નજલો=Gout, (ગાઊત).
નાસુર=Fistula, (ફીસચ્યુલા).
પર્મો=Gleet, (ગ્લીટ)
પેટમાં દુખવું=Stomach Ache, (સ્તમક એક).
માથું દુખવું=Headache, (હેડએક).
મોરચી=Cholera, (કોલેરા)
લોહીનું વેહવું=Hemorrhage, (હીમરેજ).
સંધીવા=Rheumatism, (રયુમેતીઝમ).
સર્કમ=Catarrh, (કૅતેરા)
સહીએટ=Smallpox. (સ્મૉલ પૉકસ)
હાંફણ=Asthma. (ઍસ્થમા)

Tool & Implements

અસ્ત્રો=Razor, (રેઝર)
આરી (મોચીની)= Awl, (ઑલ)

કંપાસ=Compasses, (કમપાસીસ)

કરવતી=Saw, (સૉ)

કાતર=Scissors, (સીઝર્સ)

કાનસ=File, (ફાઇલ)

કાર્કઈસક્રૂ=Corkscrew, (કૉર્કસ્ક્રુ)

કુહાડું=Hatchet, (હૅચેત)

કોદાળી=Hoc, (હો)

ચીમટો=Nippers (નીપર્સ)

છટકું=Trap, (ટ્રૅપ)

છીણી=Punchers, (પન્ચર્સ)

તાપણુ=Drill, (ડ્રીલ)

પાવડો=Spade, (સ્પેડ)

ફરસી=Chisel, (ચીઝલ)

રંદો=Plane, પ્લેન)

વાંસલો=Adze, (ઍડઝ)

વીંધણું=Anger, (ઑગર)

સાંડસી=Pincers, (પીનસર્સ)

સુડી=Nut-cracker, (નટક્રૅકર)

સેંકડો=Vise, (વાઇસ)

હથોડી=Hammer, (હૅમર)

ચંપન પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ, ધોળાતબાદ.